

ROMÂNĂ

MINORITY SAFEPAK INITIATIVE

**NU EȘTI SINGUR. UN MILION DE SEMNĂTURI
PENTRU SUSȚINEREA DIVERSITĂȚII ÎN EUROPA**

Facem apel la UE

////////////////////

să adopte norme legislative care să consolideze protecția persoanelor aparținând minorităților naționale și lingvistice, respectiv diversitatea culturală și lingvistică a Uniunii Europene.

Acestea trebuie să

////////////////////

cuprindă măsuri în domenii precum: limbi regionale și minoritare, cultură și învățământ, politică regională, reprezentare publică, egalitate, conținuturi audiovizuale și alte genuri de media, respectiv politici de finanțare regională (statală).

Prefață

Inițiativa cetățenească „Minority SafePack” a fost înregistrată de Comisia Europeană la 3 aprilie 2017, după soluționarea favorabilă a plângerii comitetului cetățenilor formulate de acesta în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene împotriva respingerii inițiale a inițiativei de către Comisia Europeană în septembrie 2013.

Setul de acte juridice conținut în prezenta versiune a inițiativei cetățenești „Minority SafePack” include două elemente pe care Comisia Europeană le consideră ca fiind în mod vădit în afara sferei sale de competență în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor; cu alte cuvinte, conform noii decizii din 2017, aceste elemente nu pot fi puse în aplicare de Comisia Europeană.

În noua versiune a prezentului document, am precizat clar aceste două propuneri în domeniul legislației antidiscriminare și al participării și am inclus motivele (în rezumat) cuprinse în decizia Comisiei Europene. Sprijinul pe care îl vor acorda cetățenii acestei inițiative va fi interpretat de Comisie ca referindu-se la cele două elemente rămase și pe care Comisia Europeană le consideră ca încadrându-se în sfera sa de competențe.

Sloganul Uniunii Europene este

„In varietate concordia – Unitate în diversitate”

Conform Tratatelor, ”Uniunea Europeană este bazată pe valori precum respectarea demnității umane, a libertății, democrației, egalității, a statului de drept, respectiv a drepturilor omului – inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale. Aceste valori sunt comune pentru toate statele membre, într-o societate în care prevalează pluralismul, non-discriminarea, toleranța, justiția, solidaritatea, respectiv egalitatea de gen”.

Cu toate acestea, în Uniunea Europeană, aceste valori comune, sunt insuficiente pentru prevenirea cazurilor de discriminare. Sunt incapabile să evite încălcări ale drepturilor minorităților naționale. Și nici nu împiedică un impact negativ asupra culturii și limbii minorităților naționale. Persoanele aparținând minorităților naționale ar trebui să fie protejate în primul rând de către statele membre în care trăiesc, dar ” în procesul de creare a unei uniuni tot mai strânse între națiunile Europei”, Uniunea Europeană este tot mai mult responsabilă pentru legislația, politica și activitățile care influențează viața cetățenilor aparținând minorităților naționale, vorbitori de limbi minoritare sau regionale, și prin urmare UE în sine, are un rol important în domeniile amintite.

Uniunea a admis aceste aspecte și a adoptat legislație pentru ”combaterea excluziunii sociale și a discriminării, promovarea justiției și protecției sociale”. Și-a propus ca prin legislația adoptată în vederea ”combaterii excluziunii sociale și a discriminării” să promoveze dreptatea și protecția socială”. Totodată și-a asumat ”să respecte diversitatea culturală și lingvistică, și [...] să se asigure că patrimoniul cultural european este protejat și dezvoltat[...]”

Așa cum se prevede și în textul Tratatelor de Bază, ”în definirea și procesul de implementare a politicilor și acțiunilor sale, Uniunea Europeană trebuie să ia în considerare [...]criteriile privind lupta împotriva excluziunii sociale, un nivel ridicat de educație și instruire[...] și să militeze pentru combaterea tuturor formelor de discriminare[...] bazate pe originea rasială sau etnică, religie sau convingeri [...]”.

Schimbul de bune practici între statele membre, precum și aplicarea unor standarde au fost principii de succes ale UE. În domeniul protecției persoanelor aparținând minorităților naționale sau lingvistice, respectiv al promovării diversității culturale și lingvistice, statele membre pot învăța multe unele de la altele, iar UE poate îndeplini cu succes rolul de intermediar.

Atunci când o țară dorește să devină membră a UE, este obligată să adere la valorile Uniunii (Criteriile de la Copenhaga). Unul din criteriile procesului de aderare este cel al respectului minorităților naționale, precum și protecția acestora. Din cauza acestor criterii, multe state din Europa Centrală care au dobândit recent statutul de membru al UE au adoptat modele avansate pentru protecția minorităților naționale.

Înțelepciunea acestei politici constă în faptul că în statele în care minoritățile naționale sunt multumite și acolo unde constată că sunt tratate cu maximă seriozitate, va exista stabilitate. În caz contrar, tensiunile vor crește, ceea ce poate determina declanșarea de conflicte interne și instabilitate. Însă, dacă odată cu aderarea unuia dintre state, totuși acest mecanism nu mai funcționează, iar în ultimii ani au existat câteva evoluții îngrijorătoare în acest sens.

Pentru a îndeplini obligațiile prevăzute în Tratat, Comisia a introdus măsuri ample în vederea evaluării, monitorizării și aprecierii impactului (preconizat) al acțiunilor sale. Prin intermediul studiului de impact, Comisia evaluează posibilele consecințe economice, sociale și de mediu ale inițiativelor sale, impactul acestora în domeniul drepturilor fundamentale ale omului și asupra grupurilor vulnerabile, inclusiv cel al minorităților naționale. Potrivit viziunii noastre, acest proces poate fi îmbunătățit prin participarea / implicarea sporită a persoanelor aparținând minorităților naționale. Salutăm de asemenea noul cadru multin anual 2013-2017 al Agenției pentru Drepturi Fundamentale, ce rectifică omisiunea din perioada anterioară și include acum printre domeniile sale tematice, discriminarea negativă bazată pe apartenența la minoritățile naționale.

În domeniul specific al minorității rome, cel mai mare și mai exclus/marginalizat grup de minorități din Europa, s-au luat măsuri importante în ultimii ani. În viitor, vom vedea ce succes va avea aplicarea acestor strategii în integrarea națională a comunității rome. Însă situația nu este deloc favorabilă, în contextul crizei economice europene și al ascensiunii mișcărilor extremiste.

În pofida eforturilor depuse de Comisie și de către celelalte instituții europene, în Europa există încă lacune semnificative în domeniul protecției minorităților naționale, se constată și o accentuare a discriminării și a excluziunii sociale în cazul persoanelor aparținând minorităților naționale, iar majoritatea limbilor regionale și minoritare sunt pe cale de dispariție. Deseori, Comisia pare că ezită să ia atitudine când apar încălcări ale drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale. Considerăm că, reacția Comisiei ar trebui promptă când identifică un risc clar de încălcare severă a valorilor fundamentale ale UE, într-unul din statele sale membre.

În opinia noastră, Comisia Europeană ar trebui să fie mai activă decât în prezent, de aceea am elaborat o inițiativă civică intitulată Minority Safe Pack, care conține măsuri destinate protecției persoanelor

aparținând minorităților naționale și să ia măsuri pentru a se asigura că bogăția patrimoniului nostru cultural european este protejată și dezvoltată, respectând diversitatea culturală și lingvistică a Europei.

Pachetul de propuneri conține totodată măsuri destinate îmbunătățirii participării persoanelor aparținând minorităților naționale în procesul de luare a deciziilor, și prin urmare este consolidată legitimitatea democratică a politicilor și legislației Uniunii Europene.

În domeniul educației, formării, tineretului și culturii, UE are dreptul de a lua măsuri de sprijinire, coordonare sau completare a activității statelor membre. Bogăția culturală a Europei constă în profunzimea diversității sale lingvistice, culturale și etnice a popoarelor sale. Sarcina Uniunii Europene și a statelor membre este de a crea premise favorabile păstrării și dezvoltării diversității sale lingvistice și culturale.

2.1 **Recomandarea UE pentru protejarea și progresul diversității culturale și lingvistice în Uniunea Europeană**

Uniunea Europeană trebuie să fie un spațiu în care predomină respectul pentru diversitatea etnică, culturală și lingvistică, și în care oamenii nu se simt excluși în privința niciunui aspect. Uniunea Europeană ar trebui să prevină izolarea/marginalizarea anumitor comunități. Politicile culturale și lingvistice actuale tind să favorizeze anumite limbi oficiale ale statelor membre. Noi suntem de părere că trebuie efectuați pași concreți în interesul garantării unei reale egalități între limbile Uniunii Europene.

Uniunea Europeană are nevoie de o abordare sistematică a politicilor sale lingvistice și culturale. Trebuie să învețe din bunele practici ale tuturor statelor europene, respectiv să facă uz de cunoștințele acumulate în acest sens de forurile de specialitate ale Consiliului Europei.

În recomandarea sa, UE trebuie să definească metodele cele mai adecvate pentru protejarea și promovarea diversității lingvistice și culturale, acordând o atenție sporită folosirii limbilor regionale și minoritare în domeniile administrației publice, serviciilor publice, educației, culturii, justiției, mass-mediei, sănătății, comerțului și protecției consumatorului (inclusiv etichetarea produselor).

Recomandarea prezintă și propune cele mai bune soluții cu privire la modul de prevenire a pericolului și a ireversibilității situației pentru limbile și culturile europene aflate în prag de dispariție, și asupra metodelor de predare a limbilor. Textul recomandării trebuie să fie cuprinzător și comprehensiv, ținându-se cont de diversitatea lingvistică europeană, de multitudinea modalităților de studiere a limbilor în Europa, respectiv de rolul benefic al persoanelor multilingve pentru Europa.

Baza legală: Art.nr. 167(5) alineatul 2 din TFUE și Art.nr. 165(4) alineatul 2 din TFUE
Instrument juridic: Recomandarea (Consiliului)

2.2 **Adaptarea programelor de finanțare, astfel încât acestea să devină accesibile comunităților regionale mici și vorbitoare de limbi minoritare**

Programele de finanțare existente în domeniile educației, culturii, mass-mediei și tineret, respectiv abordarea generală a acestora este prea complexă și prea împovărătoare pentru micile grupuri culturale sau lingvistice.

Mai mult decât atât, încă există criterii în programele actuale, care exclud limbile minoritare, de exemplu, în Programul Cultural.

Criteriile care care exclud limbile regionale și minoritare, din cadrul programelor de finanțare ale UE, trebuie să fie eliminate în cazul noilor generații de programe pentru educație, formare, tineret și cultură, precum noul Erasmus pentru toți sau Europa Creativă. În plus, noua generație a programelor, trebuie să includă o componentă pentru limbile aflate în pericol de dispariție.

Această componentă ar trebuie să prevadă praguri mai mici și proceduri administrative simplificate, adaptate nivelului de finanțare, pentru a permite organizațiilor neguvernamentale care reprezintă aceste comunități mici să beneficieze de programele de sprijin financiar. În prezent, procesul de aplicare este prea anevoios pentru mai multe comunități lingvistice mici. Punerea la dispoziția comunităților mici a acestor finanțări, poate reprezenta o schimbare semnificativă pentru diversitatea lingvistică în Europa.

Baza legală: Art.nr. 167(5) alin.1 din TFUE și Art.nr. 165(4) alin 1

Instrumentul juridic: Decizia sau Regulamentul (de modificare a Deciziei sau Regulamentului de instituire a programului existent)

Centrul de diversitate lingvistică

2.3

Pentru a facilita schimbul de bune practici între comunitățile lingvistice europene, și mai ales între cei care vorbesc o limbă regională sau minoritară, sistemele de finanțare pe termen scurt nu sunt nici eficiente și nu au nici un efectul scontat.

Prin urmare, propunem să fie reluată ideea Centrelor de Diversitate Lingvistică. Aceste centre vor fi finanțată de UE (de ex. Prin intermediul concursului de proiecte) și au rolul de a spori gradul de conștientizare a importanței diversității lingvistice și a învățării limbilor străine. Acestea s-ar afla în slujba tuturor celor implicați în mod activ în domeniu, și ar avea rolul de a furniza informație, cunoștințe și expertiză. Ar sprijini de asemenea, colectarea de date cu scopul de a ajuta factorii decizionali în elaborarea strategiilor de acțiune. Și aceste centre vor facilita crearea de rețele și coordonarea dintre organizațiile care activează în domeniul diversității lingvistice și a învățării limbilor străine, respectiv vor constitui o platformă excelentă pentru schimbul dintre experți și practicieni. Centrel e vor fi integrate într-o structură gazdă existentă, care are déjà o anumită experiență în domeniu.

Propunem, ca inițial, Centrul de Diversitate Lingvistică în domeniul limbilor regionale și minoritare să fie înființat și finanțat de UE. Centrul ar trebui să contribuie la creșterea gradului de conștientizare cu privire la importanța limbilor regionale și minoritare, pentru a promova ideea de diversitate la toate nivelele. Acesta ar trebui, de asemenea, să facă accesibilă cunoștințele și expertiza pentru toți actorii relevanți din domeniul limbilor regionale și minoritare. Centrul ar trebui să își concentreze activitatea și să acorde prioritate celor mai mici și mai vulnerabile comunități lingvistice din Europa.

Pentru înființarea Centrului de Diversitate Lingvistică, este necesară adoptarea unei decizii sau a unui regulament care să reglementeze modalitățile de finanțare a activității și să definească atribuțiile Centrului, așa cum au fost prezentate mai sus.

Baza legală: Art. Nr. 167(5) alin.1 din TFUE și Art.nr.165(4) alin.1

Instrument juridic: Decizie sau Regulament

Un obiectiv important al Uniunii Europene este consolidarea structurii sale economice și sociale. Pentru a îndeplini acest obiectiv, au fost demarate importante programe de acțiune, care contribuie la dezvoltarea regiunilor. Majoritatea minorităților naționale, precum și cele mai multe comunități lingvistice regionale și minoritare, sunt puternic legate de regiunile în care trăiesc. În numeroase cazuri, ei cunosc cultura țărilor vecine și vorbesc mai multe limbi străine. În acest sens, ei pot îndeplini cu succes rolul de legătură între regiunile Uniunii. Până în prezent, oportunitățile pe care minoritățile le pot oferi pentru consolidarea dezvoltării economice și sociale, respectiv a coeziunii teritoriale nu au fost suficient exploatate.

3.1 Fonduri regionale

Programele de finanțare regională trebuie concepute luând în considerare situația minorităților naționale și rolul cultural al diversității lingvistice. Programul trebuie să promoveze ideea de pluralism și să vină în ajutorul minorităților naționale, acestea fiind în interesul dezvoltării economice și sociale, respectiv a coeziunii teritoriale. Legătura puternică pe care minoritățile naționale au o cu regiunea din care provin trebuie considerată ca un avantaj încurajat și apreciat. Acest sentiment de apartenență/legătură regională, reprezintă un factor ideal de coeziune și stabilitate pentru dezvoltarea economică a întregii populații din regiune.

Prevederile cu caracter general ale fondurilor regionale trebuie modificate astfel încât obiectivele tematice să includă protecția minorităților naționale și promovarea diversității culturale și lingvistice.

Baza legală: Art.nr. 177 și Art. Nr. 178 din TFUE
Instrument juridic: Regulament (Regulament modificat sau aflat în vigoare)

3.2 Cercetare privind valoarea contribuției minorităților la dezvoltarea socială și economică în Europa

Noul program Horizon 2020 are ca scop promovarea cercetării și inovației care va ajuta la crearea de noi locuri de muncă, la prosperitatea și creșterea calității vieții. Rezultatele cercetării vor genera soluții pentru provocările cărora trebuie să le facă față societatea. În opinia noastră, la nivelul UE există o lipsă de înțelegere privind rolul pe care minoritățile naționale, respectiv diversitatea culturale și lingvistică îl pot avea în consolidarea Uniunii Europene și a regiunilor sale.

Noul program trebuie să acorde prioritate cercetării în domeniul provocărilor societății, inclusiv al rolului minorităților naționale, respectiv a diversității culturale și lingvistice, în raport cu schimbările demografice, dezvoltarea transfrontalieră economică și socială, precum și impactul acestora asupra regiunilor din Europa.

Bază legală: Art. Nr. 173(3) și Art. Nr. 182(1) din TFUE
Instrument juridic: Regulamentul (de modificare a regulamentului existent pentru Orizont 2020)

Uniunea este funcțională atâta timp cât ea promovează diversitatea și respectă preocupările legitime ale minorităților.

Pentru statele membre, structura instituțională a UE ține cont de acest principiu fundamental. Indiferent de mărime, fiecare stat membru are câte un reprezentant național în cadrul Comisiei Europene, respectiv în în cadrul Curții de Justiție. Toate statele sunt reprezentate în Consiliu, în cadrul căruia, atât numărul statelor și al populației pe care îl reprezintă constituie baza unei majorități calificate unde bazele majorității este determinată de numărul statelor membre și al populației pe care o reprezintă. Numărul membrilor din Parlament este stabilit printr-un sistem invers proporțional, pentru a se asigura că statele mici sunt, de asemenea, suficient reprezentate în Parlament și au astfel un cuvânt de spus.

Situația este diferită pentru minoritățile naționale europene. Cele mai multe dintre ele nu sunt reprezentate, deoarece multe dintre ele sunt prea mici pentru a obține un loc de reprezentant în Parlament. Aici intervine riscul ca preocupările legitime ale acestor cetățeni să nu fie auzite deloc de către instituțiile Uniunii Europene.

Alegerile pentru Parlamentul European

4.1

Conform deciziei Comisiei Europene, Uniunea nu poate adopta un act juridic prin care să consolideze în interiorul Uniunii locul cetățenilor care aparțin unei minorități naționale, în vederea asigurării faptului că preocupările legitime ale acestora sunt luate în considerare la alegerea deputaților în Parlamentul European.

Articolul 25 din TFUE prevede că pot fi adoptate dispoziții care urmăresc să consolideze sau să completeze drepturile enumerate la articolul 20 alineatul (2) din TFUE. Cu toate acestea, aceste drepturi trebuie să fie opozabile unor state membre diferite de cel al cărui resortisant este cetățeanul Uniunii în cauză. Actul juridic avut în vedere de inițiativa cetățenească „Minority SafePack” ar crea drepturi opozabile și statului membru al cărui resortisant este cetățeanul Uniunii. Prin urmare, articolul 25 și articolul 20 alineatul (2) din TFUE nu pot constitui temeiul juridic pentru scopul urmărit.

În măsura în care actul juridic avut în vedere de inițiativa „Minority SafePack” ar viza dispozițiile necesare pentru alegerea deputaților în Parlamentul European, această instituție este cea care, în conformitate cu articolul 223 din TFUE, trebuie să elaboreze o propunere pentru a stabili aceste dispoziții. Prin urmare, Comisia nu este împuternicită prin tratate să prezinte o propunere pentru un astfel de act juridic.

Propunerea inițială

Există o mare diferență privind modul în care sunt aleși reprezentanții în Parlamentul European în fiecare dintre statele membre. Unele au proceduri /circumscripții speciale pentru regiuni (minoritare), altele își aleg membrii într-o singură procedură unitară.

Ținând cont de dezvoltarea Uniunii, Comisia are obligația să efectueze odată la trei ani rapoarte cu privire la aplicarea prevederilor referitoare la non-discriminare și cetățenia Uniunii. În baza acestui raport, pot fi adoptate noi măsuri pentru a consolida sau a completa drepturile cetățenilor UE.

Facem apel la Comisia Europeană să examineze diferitele mecanisme din statele membre și să elaboreze propuneri care să consolideze situația cetățenilor aparținând minorităților naționale în cadrul UE, garantând astfel faptul că preocupările legitime ale acestora sunt luate în considerare. Așa cum rezultă și din lista (non/exhaustivă) a drepturilor cuprinse în articolul 20 (2) TFUE, drepturile cetățenești ale UE nu au neapăr at o dimensiune transfrontalieră (legală), dar pot oferi drepturi pentru toți cetățenii UE (de ex. Dreptul de ședere și dreptul de petiționare).

Parte a soluției pentru problema reprezentării minorităților o poate constitui înființarea unei platforme pentru minorități – cu rol de organ consultativ – pentru minoritățile care sunt prea mici pentru a atinge pragul obținerii unui loc în Parlament și care va asigura dialogul dintre minoritate și diferitele instituții ale UE. În numeroase state membre, astfel de platforme constituie un instrument excelent pentru menținerea unui dialog deschis, transparent și permanent între instituții și minoritățile naționale, precum și pentru schimbul de opinii în toate domeniile de acțiune ale Uniunii.

Baza legală: Art.nr. 25 din TFUE și 20(2) din TFUE
Instrument juridic: Directiva/Regulamentul/Decizia Consiliului

5

Egalitate

De la începutul noului mileniu, UE a adoptat un cadru de reglementare pentru anti-discriminare. Un nivel minim a fost stabilit pentru întreaga Europă. Deși s-au luat măsuri importante, numărul cazurilor de anti - discriminare este relativ redus, iar multe dintre victimele acestora nu fac uz de drepturile lor. Prin urmare, este timpul pentru creșterea eficienței și eliminării obstacolelor (procedurale) rămase în calea egalității.

5.1 Cadru legislativ anti-discriminare îmbunătățit

Conform deciziei Comisiei Europene, un act juridic nu poate fi adoptat cu privire la combaterea discriminării și la promovarea egalității de tratament pentru minoritățile naționale, în special prin revizuirea directivelor existente în materia egalității de tratament.

Deși instituțiile Uniunii sunt obligate să respecte „diversitatea culturală și lingvistică” în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din TFUE și să se abțină de la orice discriminare bazată pe „apartenența la o minoritate națională” în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale, niciuna dintre aceste dispoziții nu constituie un temei juridic pentru o acțiune oarecare a instituțiilor. Articolul 19 din TFUE prevede că, hotărând în unanimitate, în conformitate cu o procedură legislativă specială și cu aprobarea Parlamentului European, Consiliul poate lua măsurile necesare în vederea combaterii oricărei discriminări bazate pe sex, rasă sau origine etnică,

pe religie sau convingeri, pe handicap, vârstă sau orientare sexuală. Această enumerare exhaustivă a motivelor de discriminare nu include însă apartenența la o minoritate națională. Prin urmare, articolul 19 din TFUE nu poate constitui temeiul juridic pentru adoptarea unui act juridic pentru „măsuri eficiente de combatere a discriminărilor și de promovare a egalității de tratament, inclusiv în ceea ce privește minoritățile naționale”.

Propunerea inițială

De la adoptarea în anul 2000 a Directivei privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică și a Directivei privind stabilirea unui cadru general în favoarea egalității de tratament în muncă și de muncă, statele membre europene au un nivel minim comun de legi anti-discriminare. Acest cadru a fost consolidat în anul 2008, odată cu adoptarea Deciziei-Cadru a Consiliului30 care face posibilă combaterea rasismului și a xenofobiei și din punct de vedere al dreptului penal.

În 2008, Comisia Europeană a propus o nouă directivă de punere în aplicare a principiului de tratament egal al persoanelor indiferent de religie, convingeri sau orice alte motive. Directiva privind egalitatea în muncă, oferă protecție în procesul de angajare, ocupare și formare profesională, dar noua propunere s-ar extinde și la domeniile non-ocupării forței de muncă (așa cum este cazul Directivei privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică). În opinia noastră, legea anti-discriminare trebuie să ofere protecție eficientă tuturor, inclusiv persoanelor aparținând minorităților naționale. În prezent, există diferențe între diversele motive menționate în tratate deși, în practică, aceste motive de multe ori coincid. O revizuire a directivei în acest domeniu, ar clarifica faptul că discriminarea bazată pe presupuneri privind caracteristicile unei persoane sau bazată pe asocierea acesteia cu o anumită religie sau convingere este interzisă de legislația UE.

Noua directivă ar trebui să includă măsuri pentru promovarea egalității; statele membre ar trebui obligate să permită acțiunea pozitivă și să depună eforturi substanțiale pentru consolidarea principiului egalității persoanelor care aparțin minoritățile naționale și față de adaptarea rezonabilă a acestor măsuri.

De asemenea, noua Directivă ar trebui să clarifice faptul că legislația UE trebuie să aibă efect de descurajare. ”Normele privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării prevederilor naționale adoptate cu scopul transpunerii acelei directive trebuie să fie eficiente, proporționale și descurajante, chiar și atunci când nu există victime identificabile.” În cazuri urgente, ar trebui să fie puse la dispoziție proceduri judiciare preventive. Pentru a asigura eficiența în procesul de combatere a discriminării, organismele naționale de promovare a egalității și organizațiile de interes legitim în aplicarea normelor Directivei ar trebui să aibă calitate procesuală în baza căreia să poată formula plângeri, chiar dacă nu există o victimă identificabilă.

Baza legă: Art. 19(1) din TFUE

Instrument juridic: Directiva (de revizuire a directivelor existente privind egalitatea)

Egalitate pentru minoritățile apatride

Există sute de mii de apatrizi în Europa. Multe dintre aceste persoane aparțin minorităților naționale și trăiesc în Europa de zeci de ani. Adesea acestea sunt marginalizate și riscă să fie excluse din sistemul de educație, sănătate, asistență socială și drept de vot. O persoană apatridă nu poate călători sau munci legal. Prin urmare, acestea trebuie să se confrunte cu lipsa de egalitate și sunt expuse fenomenului ui de discriminare. În Europa, un număr însemnat de persoane apatride sunt de etnie romă.

Uniunea Europeană nu se află în poziția de a soluționa problema fundamentală a apatrizilor, deoarece UE în sine nu poate oferi acestora cetățenie, această prerogativă aparține statelor membre. Cu toate acestea, UE poate contribui la îmbunătățirea condiției de viață a acestora. În termeni de jargon ai UE, persoanele apatride intră sub incidența categoriei generale de "cetățeni ai țărilor terțe" pentru care UE are obligația de elabora o politică comună ce are ca scop tratamentul egal pentru conaționali cetățenilor țărilor terțe care au reședința legală pe teritoriul Uniunii Europene, respective să stabilească drepturile acestora, inclusiv condițiile care reglementează libertatea de circulație și de ședere în statele membre. Extinderea drepturilor legate de cetățenie pentru persoanele apatride și membrii familiilor acestora, care au trăit toată viața pe pământul natal, ar facilita semnificativ problemele cotidiene ale persoanelor în cauză.

În ultimii 10 ani a fost adoptată o serie de Directive privind drepturile anumitor categorii de cetățeni ai țărilor terțe (inclusive apatrizi). Cu toate acestea, încă există categorii de persoane care sunt excluse de la acest cadru și există, de asemenea, diferențe între drepturile apatrizilor și ale cetățenilor UE, în situații de similaritate, precum acordarea permiselor de muncă, de reîntregire a familiei și în privința furnizării serviciilor.

Propunem modificarea directivelor pentru a permite armonizarea pe termen lung a drepturilor apatrizilor și familiilor acestora cu cele ale cetățenilor UE.

Baza legală: Art. 79(2) din TFUE
Instrument juridic: Directivă (amendment)

Conținut media audio-vizual și altele

Multe persoane aparținând minorităților naționale vorbesc o limbă care este majoritară într-o altă țară europeană. Din moment ce numărul lor este prea redus pentru a avea drepturi depline în peisajul mass-media, ei depind de presa țărilor (vecine) care vorbesc aceeași limbă. Datorită progresului tehnologic, modul de transmitere a informațiilor și modul în care se desfășoară activitățile cu caracter comercial se schimbă semnificativ. De exemplu, în domeniul filmelor, cărților, muzicii, televiziunii sau altor conținuturi, restricționările privind dreptul de proprietate intelectuală creează noi bariere în calea liberei circulații a serviciilor.

6.1

Piață unică pentru drepturile de autor

Salutăm eforturile depuse de Comisia Europeană pentru a crea o piață unică pentru drepturile de proprietate intelectuală și ideea sa că noua legislație ar putea optimiza relația dintre creatorii, furnizorii de servicii și consumatori. În mod normal, persoanele aparținând minorităților naționale, doresc să utilizeze bunuri și servicii în propria lor limbă care, în multe cazuri, este limba unui stat vecin. Barierele naționale pot crea obstacole în calea liberei circulații a conținutului media, în detrimentul diversității culturale și lingvistice. În prezent, procedura de acordare a licențelor în domeniul mass-media este extrem de complexă în întreaga Uniune, consecința fiind faptul că persoanele aparținând minorităților naționale nu pot beneficia de serviciile existente peste graniță. Noi propunem stabilirea / introducerea conceptului de drept de autor european unitar, prin care întreaga Uniune Europeană este considerată ca fiind o piață unică pentru drepturile de autor.

Această soluție va conduce la desființarea barierelor de acordare a licențelor în cadrul Uniunii și ar permite persoanelor aparținând minorităților naționale accesul la conținut media, în mod egal cu cetățenii din statul membru în care este oferit serviciul respectiv.

Baza legală: Art.nr. 118 din TFUE

Instrument juridic: (PE / Consiliului) Regulamentul (de instituire dreptului de autor unitar)

Modificarea Directivei privind Serviciile Media Audio-Vizuale

6.2

Dezvoltarea unei piețe unice pentru drepturile de proprietate intelectuală va fi un proces de lungă durată. Înainte ca această piață unică să fie constituită, ar trebui amendată legislația existentă, cu scopul asigurării libertății de recepție și al eliminării restricțiilor de retransmisie în cazul serviciilor mass-media audiovizuale⁴⁰. În prezent, accesul nerestricționat al anumitor programe este garantat numai printr-o procedură dificilă, ce presupune ca statul membru receptor să trimită o listă de programe în statul membru de unde se difuzează postul / unde se află postul respectiv. Propunem adoptarea unui amendament cu scopul asigurării libertății de servicii și de recepție a conținuturilor audio-vizuale analogice și digitale din domeniul radiodifuziunii și a serviciilor la cerere, terestre și prin satelit, în acele regiuni în care trăiesc minoritățile naționale.

Baza legală: Art.nr. 53(1) și Art.nr. 62 din TFUE

Instrument juridic: Directiva (de modificare a Directivei existente privind Serviciile Media)

Suportarea minorităților naționale

7

În multe dintre statele membre ale Uniunii Europene, autoritățile centrale, regionale și locale recunosc importanța susținerii și promovării diversității culturale și lingvistice. În consecință, acestea oferă finanțare pentru diferite activități și domenii care sunt importante pentru persoanele aparținând minorităților naționale.

Sprijin regional (central) pentru comunitățile minoritare

7.1

În numeroase regiuni europene, finanțarea se acordă pentru promovarea culturii minorităților, filme, muzică, cărți, ziare, televiziune sau politică socială specifică. Aceste subvenții pot fi sub formă de ajutoare financiare europene, dacă anumiți indicatori ai acestora se află peste pragurile aplicabile (regula de-minimis).

În acest caz, statul membru are obligația de a notifica Comisia, care la rândul ei trebuie să facă o evaluare a compatibilității ajutoarelor cu normele privind ajutoarele de stat. Subvențiile pentru comunitățile minoritare, respectiv promovarea culturii și limbii acestora, vor intra sub incidența articolului 107 alin. (3) lit. d) din TFUE (ajutoarele destinate să promoveze cultura și conservarea patrimoniului) sau în temeiul dispozițiilor generale ale articolului 107 alin. (3) litera c) din TFUE (sprijin pentru facilitarea anumitor zone sau activități economice). Pentru anumite sectoare ale economiei, UE a adoptat un regulament de "exceptare pe categorii de ajutoare", care definește faptul că un ajutor este exceptat de la obligația de notificare în cazul în care sunt îndeplinite anumite condiții.

Avantajele exceptării pe categorii de ajutoare sporesc certitudinea juridică atât pentru autorități cât și pentru beneficiar, însemnând totodată și o reducere a volumului de muncă pentru Comisie.

Solicităm aplicarea principiului de exceptare pe categorii în cazul activităților care susțin comunitățile minoritare și promovarea culturală a acestora . Aceasta include “cultura și conservarea patrimoniului”, dar chiar și mai mult decât atât. Solicităm un tip de exceptare care să ia în considerare promovarea limbilor și a diversității regionale, respectând totodată drepturile persoanelor care aparțin minorităților.

Solicităm un tip de exceptare care să ia în considerare promovarea limbilor și a diversității regionale, respectând totodată drepturile persoanelor care aparțin minorităților.

Baza legală: Art.nr. 109 din TFUE și nr. 108(4) din TFEU
Instrument juridic: Regulamentul Consiliului și / sau Regulamentul
sau:

Baza legală: Art.nr. 107(3)(e) din TFUE
Instrument juridic: Decizia Consiliului

Clauza de salvagardare

Minority Safe Pack conține propuneri pentru mai multe acte normative, la fel cum sunt prevăzute în capitolele 2-7 ale prezentului text. Dacă aceste propuneri sunt adoptate de Uniunea Europeană, vor constitui împreună o îmbunătățire semnificativă și cuprinzătoare în domeniul protecției minorităților din cadrul Uniunii Europene.

Pentru fiecare dintre propunerile formulate, am indicat sursa temeiului juridic cuprins în Tratat și tipul de instrument pe care îl considerăm cel mai adecvat pentru propunerea în cauză. Baza legală și instrumentele juridice sunt orientative și au fost menționate cu scopul de a facilita analiza din partea Comisiei.

Autorii sunt de părere că actele normative propuse se încadrează în acele competențe ale Comisiei, potrivit cărora pot iniția propuneri legislative Uniunii, în vederea implementării prevederilor cuprinse în Tratat. În mod evident, conștientizăm faptul că pot interveni diferențe de opinie juridică în interpretarea textelor Tratatelor.

În consecință, autorii se așteaptă ca grupul de analiză să verifice fiecare propunere în mod individual, iar în cazul în care vreuna dintre propuneri se consideră a fi inadmisibilă, aceasta nu ar trebui să aibă nici un fel de consecință asupra celorlalte propuneri formulate.

Reprezentant în Comisia Cetățenilor

Hans Heinrich HANSEN

Medic veterinar, președintele organizației minorității germane din Danemarca, în funcție de o lungă perioadă și fost președinte al FUEN.

Reprezentant adjunct în Comisia Cetățenilor

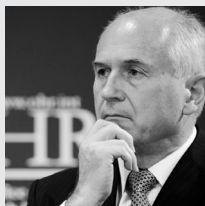
Hunor KELEMEN

Medic veterinar, autor, fost Ministru al Culturii și candidat la președinția României, președinte UDMR.

Membru în Comisia Cetățenilor

Dr. Valentin INZKO

Înaltul Reprezentant în Bosnia și Herțegovina al Națiunilor Unite și președintele Consiliului Slovenilor în Carintia, organizația umbrelă a slovenilor din Carintia.

Membru în Comisia Cetățenilor

Anke SPOORENDONK

Membru de o lungă perioadă în Parlamentul Schleswig-Holstein, precum și ministru al justiției, culturii și afacerilor europene din partea Partidului Minorității Frizone și Daneze.

Membru în Comisia Cetățenilor

Karl-Heinz LAMBERTZ

Președintele Comitetul Regiunilor și fost președinte al comunității vorbitoare de limbă germană din Belgia.

Membru în Comisia Cetățenilor

Luis DURNWALDER

Fost premier al Tirolului de Sud (1989-2016), membru al Partidului Popular din Tirolul de Sud.

Membru în Comisia Cetățenilor

Jannewietske DE VRIES

Fost ministru din Frislanda și fost președinte al Rețelei de Promovare a Diversității Lingvistice.

Loránt VINCZE

Președintele FUEN, consilier al grupului parlamentar european al UDMR și fost secretar pe probleme de afaceri externe al UDMR.

